

MKK-İŞ VE İŞLEM KURALLARI DEĞİŞİKLİKLERİ

A.GENEL İLKELER

Yeni Madde:

Üyelerin teknik sebeplerle MKS’de işlem gerçekleştirememesi durumunda izlenecek yollar, “Bölüm Q-Elektronik İşlem Esasları”nda açıklanmıştır. Teknik olmayan sebepler ile MKS’de işlem gerçekleştiremeyen üyeler, söz konusu işlemlerin MKK tarafından gerçekleştirilmesini talep edebilirler. Söz konusu talep MKS’de işlem yapılamama sebebini ve yapılması talep edilen işlemlerin detayını açık bir şekilde belirtmelidir. MKK tarafından söz konusu işlemlerin aciliyeti, piyasanın genelini etkileme derecesi ve işlemin üye tarafından gerçekleştirilememesinde üyenin ihmal derecesi gibi faktörler değerlendirilerek, işlemlerin MKK tarafından, veya söz konusu aksaklığın bir an önce giderilerek üye tarafından gerçekleştirilmesi kararlaştırılır.

E. YATIRIMCI HESAPLARI VE HESAP AÇILIŞ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER

İletilecek Bilgi	Açıklama
Hesap Numarası	
Hesap IBAN Kodu	International Bank Account Number (opsiyonel)
Hesap Açma Neden Kodu	N: Normal, D: Devir, H: Halka Arz
AK Hesap İşlem Durumu	S: Geçici İşlem Yapamaz (Giriş var, Çıkış yok) A: Normal İşlem Yapabilir (Giriş var, Çıkış var) P: Kapalı (Giriş yok, Çıkış yok)
Hesap Yasaklılık Durumu	M: MKK’da geçici işlem yapamaz N: Normal işlem yapabilir T: Tasfiye I: iflas K: Kimliksiz Y: İşlem Yasağı
Hesap Sınıfı	1: Yatırımcı Saklama Hesabı 2: Portföy Yatırımcısı Saklama Hesabı 3: Yatırım Fonu Saklama Hesabı 4: AK Portföy Hesabı 5: Halka Arz Hesabı 6: İhraççı Ortak Hesabı 7: Acente Saklamacı İşlem Hesabı 8: Yatırım Fonu Saklamacı İşlem Hesabı 9: Portföy Yönetim Saklamacı İşlem Hesabı 10: Yatırım Ortaklığı Saklama Hesabı 11: Yatırım Ortaklığı Saklamacı İşlem Hesabı
Saklamacı Üye Kodu	İşlem hesaplarının Saklamacı Üye Bilgisi (7,8,9,11 için)
Portföy Kodu	Portföy Hesabının bağlı olduğu portföy kodu (2,9 için)
Yatırım Fonu Takas Üye Kodu	3 ve 8 için
Yatırım Ortaklığı Takas Üye Kodu	10 ve 11 için
Hesap Türü	Tekil, Müşterek
Müşterek Hesap Ortaklık Türü	Müteselsil: Tüm yatırımcılar hesabın tümü üzerinde hak sahibi Oransal: Yatırımcılar hesapta payları oranında hak sahibi
Hesap Şifresi	

~~14. Yatırımcı hesaplarının açılması ile birlikte aşağıda belirtilen alt hesaplar da sistemde otomatik olarak oluşur~~

14. Hareket görmüş hesaplar silinemez.

15. Yatırımcı hesaplarının açılması ile birlikte aşağıda belirtilen alt hesaplar da sistemde otomatik olarak oluşur.

16. Yatırım fonlarının kaydileştirilmesi döneminde sicil almamış yatırımcı hesaplarına FG (Fon Geçiş) hesap açma nedeni tanımlanmıştır. Sermaye Piyasası Kurulu kararı gereğince 01.01.2007 tarihinden itibaren hesap açma nedeni FG olan hesapların sicil almamış olanlarından fon payı satış (yatırımcı açısından) işlemi yapılabilecek, fon payı alım işlemi yapılamayacaktır

E.2- Sistemde Kullanılacak Operasyonel Hesaplar

- Portföy Yatırımcısı Saklama Hesabı: Portföy **Yönetim şirketleri saklama kuruluşu** ve Portföy Yönetim Yetkisi olan aracı kuruluşların yatırımcılarına ait portföylerdeki kıymetlerin saklanması amacıyla açılan hesaplardır.
- Portföy Yönetim Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı): Portföy **Yönetim Şirketlerinin saklama kuruluşlarının** işlemlerine ilişkin kıymetlerin IMKB’de alım satım işlemlerinin yapıldığı Aracı Kurumlar altında açılan hesaplardır.

F. KIYMET VİRMANLARI VE VİRMANA İLİŞKİN İLKELER

F. 4 - Virman İşlem İlkeleri

YENİ HALİ :

9. Virman girişi sırasında devir nedeni bildirimi zorunludur. Seçilebilecek devir nedenleri; Devir, Hibe, Takas Amaçlı Virman, Halka Arz Amaçlı, Lot Altı Alım/Satım, Miras **ve Ödünç** şeklinde belirlenmiştir

F. 5. 3 - Takas Amaçlı Virmanda (TAVB) Portföy Yönetim Şirketleri ve Portföy Yönetim Yetkisi Bulunan Aracı Kurum İşlemleri

1. Borsa işlemlerini aracı kurumlar üzerinden gerçekleştiren portföy **Yönetim Şirketleri saklama kuruluşları** için işlemci aracı kurum altında portföy yönetim işlem amaçlı olarak tanımlanan torba hesaplar kullanılmaktadır. Alım satım işlemlerinin takası bu hesaplar üzerinden sonuçlandırılır. Bu işlem amaçlı hesaplar MKK sisteminde tanımlanırken ilgili saklamacıdaki

portföy kodu bilgileri iletilir. İşlemi gerçekleştiren aracı kurum ile portföy yönetim şirketi saklama kuruluşu altında bulunan müşteri hesapları arasında gerçekleştirilen virmanlar, Takas Amaçlı Virman açıklaması ile yapılır, işlemci hesabıyla aynı portföy kodunu içermeyen hesaplar arası hareketlere izin verilmez.

J. İHRAÇCI İŞLEMLERİ

J. 2. 2 - Bedelli Sermaye Artırım İşlemleri

4. İşleyiş; onayla birlikte Borsada işlem görmeyen paylar için T-1, Borsada işlem gören paylar için T+1 akşamki yatırımcı bakiyeleri kadar rüçhan hakkı (R) bakiyeleri farklı ISIN koduyla oluşturulur. Oluşan Rüçhan bakiyeleri şirket kullanım süresi içerisinde (sisteme girilen) aracı kuruluşlar tarafından, kullanım bedelinin yatırılması halinde tekli ya da toplu bir şekilde kullanılabilir. Kullanım bedellerinin yatırılması için Takasbank bünyesinde MKK adına açılan bir nakit işlemler hesabı kullanılır. Üyeler tarafından rüçhan hakkı kullanım amacıyla yatırılan TL bilgisi, üye ve yatırılan tutar detayıyla Takasbank tarafından MKK'ya mesaj olarak bildirilir. Gelen mesaj bilgileri MKK sistemine aktarılır. Aktarılan tutarlar istenirse kullanım yapılmadan MKS ekranları ile üyenin Takasbank nezdindeki nakit hesabına aktarılabilir.

Yeni bölüm: J. 1.4 – Yatırım Fonları Katılma Payı İhraç İşlemleri

1. Mevzuatta tanımlandığı şekliyle yatırım fonu, halktan katılma belgeleri karşılığı toplanan paralarla, belge sahipleri hesabına, riskin dağıtılması ilkesi ve inançlı mülkiyet esaslarına göre, belirli varlıklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulan mal varlığıdır.
2. Fonun tüzel kişiliği yoktur ve katılma payları ancak içtüzüğünde kurucu dışındaki aracı kuruluşlarca serbestçe alım satımı öngörülen A tipi yatırım fonlarının katılma belgeleri menkul kıymet sayılmakta, diğerleri ise kıymetli evrak olarak kabul edilmektedir.
3. Katılma belgelerinin itibari değeri yoktur. Fon pay değeri, fon toplam değerinin tedavüldeki katılma belgelerinin kapsadığı pay sayısına bölünmesiyle elde edilir.
4. SPK'dan alınan izni müteakip kurucu tarafından MKK'ya iletilen belgelere istinaden, MKK tarafından Merkezi Kaydi Sistemde ihraççı üye olarak tanımlanmış olan yatırım fonu kurucusunun altında bulunan IHRACSAT (Satılabilir Paylar Havuz Hesabı) hesabında Fon Tutarı Artırım- Azaltım ekranları kullanılarak fon kaydi pay miktarı "ihraç edilen paylar" olarak oluşturulur.
5. İhraççı üye, MKK sistemine aktarılabilecek tüm pay alım satımlarını IHRACSAT havuz hesabından gerçekleştirecektir.
6. MKK tarafından gerçekleştirilen yatırım fonu katılma belgesi kaydileştirme işlemleri Sermaye Piyasası Kuruluna raporlanacaktır.

7. Borsa Yatırım Fonları kaydi payları da yatırım fonu kaydileştirme prensiplerine uygun olarak ihraççı üye altında bulunan IHRACSAT hesabında oluşturulur.
8. Yatırımcıların ellerinde bulunan basılı katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı üye altında bulunan FZKBOH hesabında toplu olarak izlenir.
9. FZKBOH hesaplarında izlenen kaydi paylar karşılığı katılma belgelerinin yatırımcılar tarafından kaydileştirme amacıyla ihraççıya teslim edilmesi sonrası işlemler hisse senedi fiziki teslim prensiplerine uygun olarak kaydileştirme bildirimleri menülerinden gerçekleştirilir.
10. KAYDBOH hesaplarında izlenen iptal edilmiş fiziki katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı tarafından Bilinmeyen Pay Dönüşüm işlemleri ile yatırımcı hesaplarına aktarılır.

Yeni Bölüm: J. 1.5 – Yatırım Fonları Devir Birleşme Tasfiye İşlemleri

1. Yatırım fonları devir, birleşme ve tasfiye işlemleri Kurul'un yatırım fonu ihraççısı şirketin talebini onaylaması sonrasında ihraççının MKK tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri de içeren yazılı talebi ile gerçekleştirilebilir.
2. Devir birleşme işlemleri MKK tarafından kurumların yazılı başvurusu neticesinde birleşmeye esas alınacak fiyattan belirlenen dönüşüm oranı ile MKS'de otomatik olarak gerçekleştirilir.
3. Devir birleşme işlemine esas teşkil eden dönüşüm oranı kurucu tarafından yazılı olarak bildirilir.
4. Fon devir ve birleşme işlemi nedeniyle devrolan fona ait var ise FZKBOH bakiyesi karşılığı kaydi paylar, devralan fona ait kaydi pay olarak ve devir/birleşme oranından hesaplanan bakiye üzerinden ihraççı üye KAYDBOH hesabında toplu olarak izlenir.
5. Koruma ve garantili fonlarda kurucu tarafından fon türü değişikliği yapılması (garantili veya korumalı fondan şemsiye fona dönüştürülmesi) durumunda ilgili fonun tasfiye işlemi için ayrıca belge talep edilmez, fon türü değişikliği bilgi ve belgeleri tasfiyede esas alınabilir.
6. Tasfiye edilen yatırım fonlarına ait kaydi payların iptali ve ISIN kodunun pasif duruma getirilmesi MKK personeli tarafından gerçekleştirilir.

Yeni Bölüm: J.5 – Yatırım Fonları Alım Satım İşlemleri

1. Yatırım fonu alım satım işlemleri yatırım fonu alım satım ekranından ve CSV ile alım satıma aracılık eden kurumlarca ihraççı onayına bağlı olarak, BATCH CSV ile ihraççı tarafından doğrudan müşteri hesaplarına aktarılarak gerçekleştirilir.
2. İhraççı tarafından onaylanmayan alım satım işlem kayıtları gün sonunda sistem tarafından otomatik olarak silinir.
3. Likit fonlarda fiyat hesaplamasından önce gerçekleşen işlemlerin aynı gün, fiyat hesaplamasından sonra gerçekleşen işlemlerin takip eden ilk iş gününe ait alım satım işlemleri ile MKS'ye aktarılması gerekmektedir.

Q. ELEKTRONİK İŞLEM ESASLARI

~~MKS'de Üyelerin Bildirimleri Dışında Yapılacak İşlemler~~

~~Aşağıda belirtilen işlemler mevzuat, iş kuralları ve yukarıda yer alan güvenlik esasları çerçevesinde kısmen veya tamamen MKK tarafından yapılır:~~

- ~~i. İMKB'den alınan sözleşme bilgileri kapsamında, İMKB'de gerçekleştirilen kaydi pay alım satım işlemlerinin takasının tamamlanmasına yönelik olarak yatırımcı hesaplarına takas amaçlı blokaj konulması, borç kapatılması ve söz konusu hesaplara alacak aktarımının yapılması,~~
- ~~ii. Sermaye artırım işlemleri,~~
- ~~iii. MKK'ya bildirilen ihtiyati tedbir, haciz ve ihtiyati haciz işlemleri,~~
- ~~iv. Mevzuat uyarınca yetkili makamlarca MKK'ya iletilen kararlara ilişkin işlemler,~~
- ~~v. Yatırımcı blokajları,~~
- ~~vi. Yatırımcı iflası,~~
- ~~vii. MKS'nin kesintiye uğraması durumunda elektronik yöntem dışında yöntemlerle MKK'ya iletebilecek talimatlar,~~
- ~~viii. Kaydi sisteme geçiş öncesinde kaydi sistem mevzuatı çerçevesinde Takasbank mislen saklama sisteminden devralınan hesapların MKS'de açılması ve MKS'de ihraççıların sermayesini temsil eden kaydi payların oluşturulması,~~
- ~~ix. Sistem sorunlarından kaynaklanan hataların giderilmesine yönelik işlemler,~~
- ~~x. Mevzuat uyarınca kayıt veya düzeltme yapılması gereken durumlar,~~

~~Söz konusu işlemler sırasında ve sonucunda ilgili üyeye yukarıdaki esaslar çerçevesinde~~

~~MKK bildirimi iletilir.~~